

november/december

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

Administratie:

Oudegracht 152
Postbus 114
Utrecht

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

Blz:

HUMANISTISCH VERBOND

Beroepskrachten voor geestelijke verzorging gedetineerden	132
Hoofdbestuur	132
Artsenconferentie	132
Sociaal-wetenschappelijke sectie in oprichting	132

RADIO-UITZENDINGEN

133

TELEVISIE-UITZENDINGEN

133

HUMANITAS

Hoofdbestuur	134
Over het congres (Vrije Volk)	134
Over het congres (Nieuwe Rotterdamse Courant)	135
Het slotcommuniqué (Nieuwe Rotterdamse Courant)	135
Haarlem, een nieuw tehuis (Haarlems Dagblad)	135
Deventer, een verkoopactie (Deventer Dagblad)	136
Assen, een eigen gebouw (Drentsche en Asser Courant)	136

HUM. STICHTING SOCRATES

Vakconferentie voor pedagogen in Amersfoort (A'fritse Courant)	137
Conferentie "Mensen begrijpen" in Amersfoort (Nwe R'damse Crt)	137/138

STUD.VER. OP HUM.GRONDSLAG SOCRATES

Pech.. (Tubantia)	139
Discussie over humanistische geest.verzorging in het leger, met hoofdraadsman H. Lips (Delftsche Courant)	139/140

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING BEJAARDEN

Officiële opening Thurlede-tehuis (De Schiedammer)	141
Plan bejaardenflats bij Thurlede (De Schiedammer)	141
Ook in Zaandam woei de vlag in top (De Zaanlander)	142

DE HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ V/D ARBEID

"Publiciteit en democratie" (Opinie) -H.J. Roethof-	143
-J.P. van Praag-	143/144

HUMANISTISCH VORMINGSONDERWIJS

Rijkskweekschool/Arnhem start cursus HVO (Arnhems Dagblad)	145
--	-----

Blz:

INTERNATIONAAL NIEUWS

Groot Brittannië	146
Australië	146
Amerika	146
Vergadering Executive committee IHEU te Utrecht	146
Nieuwe projecten	147
Engeland	147
Duitsland	147

VAN ALLE KANTEN

Artiestenparade (Deventer Dagblad)	148
Te veel (Volkskrant)	148
Raadsman voor Meppel-Steenwijk (De Oprechte Steenwijker Crt)	149
Een predikant over humanistisch vormingsonderwijs (Arnhemse Courant)	149
Samenwerking humanisten (Rotterdamsch Nieuwsblad)	150
Ook Vlaanderen heeft last van moraal en sex (Volkskrant)	150
Propria Cures (opnieuw een wat duister verhaal)	151
Samenwerking in Goes (De Stem)	151
Oprichting gemeenschap Purmerend (Nwe Noordhollandse Crt)	152
Dom en onbehoorlijk (Ariadne)	152
Libbe van der Wal op de brandstapel? (Nwe Rotterdamse Crt)	153
Sinterklaas en Erasmus (Rotterdamsch Nieuwsblad)	153
Pastorale raad (Volkskrant)	154
Ontmoetingsdagen Geerlingshof (Limburgs Dagblad)	154
Discussie geloof en humanisme (De Zaanlander)	154

HUMANISTISCH VERBOND

Beroepskrachten voor geestelijke verzorging gedetineerden

De aanstelling van beroepskrachten als geestelijke raadslieden voor de inrichtingen van justitie is thans definitief. Daarmee is een periode afgesloten, waarin de geestelijke verzorging ten behoeve van de gedetineerden uitsluitend werd verzorgd door vrijwilligers.

Hoofdbestuur

Het lid van het Hoofdbestuur, dr. A.J. Wichers, heeft in verband met zijn vertrek naar het buitenland voor dit lidmaatschap bedankt.

Artsenconferentie

Op 2 december j.l. belegde de humanistische stichting Socrates een conferentie, gewijd aan "het dogma in de medische ethiek". Het thema werd ingeleid door dr. Albert Daan en L.M. Tas, zenuwarts. Dertig artsen woonden de conferentie, die onder leiding stond van de zenuwarts S. Pruyt, bij.

De conferentie was voorbereid door een werkcomité van vier artsen, dat allereerst een belangwekkend onderwerp als de medische ethiek aan de orde wilde stellen in een gezelschap van artsen die zich laten leiden door een humanistische levensovertuiging. In de tweede plaats wilden zij de behoefte polsen aan de studie van maatschappelijke problemen met een overwegend medisch aspect vanuit een levensbeschouwelijke gezichtshoek. Socrates zou daarvoor namelijk een aparte medische sectie willen instellen.

Sociaal-wetenschappelijke sectie in oprichting

Behalve aan de instelling van een medische sectie wordt in de stichting ook gedacht aan de oprichting van een sociaal-wetenschappelijke sectie. Kortgeleden is een groepje deskundigen op het gebied van de sociale wetenschappen bijeengeweeest om de plannen verder uit te werken. Net als de medische sectie wil men voor het eerst naar buiten treden tijdens een conferentie. Daarbij kan men gebruik maken van het rapport "Humanisme en arbeid" dat kortgeleden is gereedgekomen.

RADIO-UITZENDINGEN

- 24/12 zondag 9.45-10.00 uur: Libbe van der Wal: "Wat zegt een humanist er van?" (Hilv.I)
- 31/12 zondag 9.45-10.00 uur: S.L. Mansholt: "10 jaar E.E.G.". (Hilv.I)
- 7/1/68 zondag 9.45-10.00 uur: P. Spigt: "Waarom ben je Sussja niet geweest?" (Hilv.II)

TELEVISIE-UITZENDINGEN

19 februari 1968 maandag.

.
..

De Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk
"HUMANITAS"

Het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk Humanitas heeft de eer u bekend te maken dat het bestuur van de vereniging, na het tweejaarlijkse huishoudelijke congres, gehouden op 28 en 29 oktober 1967, als volgt is samengesteld:

mr. A. Stempels	- Rotterdam	- voorzitter
C.M. Swiebel	- 's-Gravenhage	- vice-voorzitter
T. van Grootheest	- Amsterdam	- secretaris
mr. H.J. Timman	- Delft	- penningmeester
J. v.d. Berg Jeths	- Eindhoven	- lid
mw. P.J. Dijkwel-Wiegersma	- Baarn	- lid
mr. G. Ebbeling	- Badhoevedorp	- lid
L.P.G. Nelemans	- Wassenaar	- lid
G. Rietveld	- Rotterdam	- lid
mr. B.H. Rümke	- Amsterdam	- lid
A. v.d. Velde	- Staphorst	- lid

Afgetreden als bestuurslid zijn:

prof.mr. A.D. Belinfante	- Amsterdam
J. Landman	- Amsterdam
mr. W.G. Verkruisen	- Muntendam

Het bovengenoemde congres heeft de afgetreden voorzitter prof.mr. A.D. Belinfante benoemd tot erelid van het hoofdbestuur.

De secretaris,
T. van Grootheest.

Over het congres

Op dit tweejaarlijks congres van "Humanitas" heeft onder anderen prof.mr. A.D. Belinfante het woord gevoerd; Het Vrije Volk van 31 oktober schreef hierover:

"Volgens prof.mr. A.D. Belinfante is het al zover, dat confessionele verenigingen voor maatschappelijk werk Humanitas benijden als 'zuil zonder dogma'.

Deconfessionalisering (het loslaten van religieus-dogmatische uitgangspunten) was een veel gehoord woord op het tweejaarlijks congres van Humanitas, zaterdag en zondag in Eindhoven.

De als voorzitter afscheid nemende prof. Belinfante zei dat het wetenschappelijk karakter, dat het maatschappelijk werk heeft gekregen, een religieus-dogmatische basis uitsluit.

In die ontwikkeling had Humanitas reden gezien, dit congres onder meer te besteden aan de mogelijke toekomstige samenwerking met andere (wel confessionele) verenigingen. De enkele congresgangers die reeds voorstellen tot fusering met andere verenigingen hadden verwacht, kregen die niet.

Wel bleek een grote neiging te bestaan het maatschappelijk werk verder dan nu het geval is met andere 'zuilen' te coördineren, mits het eigen karakter van Humanitas daarbij zou worden gehandhaafd.

Ook het rooms-katholiek maatschappelijk werk doet pogingen tot deze toenadering en samenwerking."

De Nieuwe Rotterdamse Courant van 30 oktober besteedde ook veel aandacht aan het congres. Uit het verslag van deze krant nemen wij graag over:

"Wil men maatschappelijk werk werkelijk modern verrichten, dan is het volgens prof. Belinfante een dringende eis beroepsdeskundigen aan te trekken. Door hun vakwerk van hoge kwaliteit is evenwel het eenvoudige werk van de sociale hulpverlening bij Humanitas uit de aandacht geraakt. De deskundige voelt zich niet geroepen eenvoudige hulpverlening te organiseren, zoals in bejaardensociëteiten, kinderkampen en crèches. De energie raakt nu verstrikt in personeelsadministratie, huisvestingsproblemen en het beheer van bejaardentehuizen.

Het zal in de volgende jaren een onderwerp van beraad moeten uitmaken hoe Humanitas het zo nodige vrijwilligerswerk weer op gang krijgt.

Misschien zal men leden die daarvoor ambitie hebben, moeten scholen aan sociale academies, die speciale opleidingen zouden kunnen organiseren."

Het slotcommuniqué

Aan bovengenoemd blad ontlelen wij ook de tekst van het slotcommuniqué:

"Het congres van Humanitas acht het wenselijk de gemeenten te betrekken bij vormen van samenwerking in het maatschappelijk werk.

Humanitas aanvaardt iedereen, van welke levensbeschouwing dan ook, die het maatschappelijk werk vrij van leerstelligheid wil houden. Als regel geeft Humanitas de voorkeur aan samenwerking boven samensmelting met zusterinstellingen. Zij blijft vooral attent op de belangen van de niet-kerkelijke bevolkingsgroep. De doelmatigheid (van de samenwerking) als begrip zal nader moeten worden omschreven en onderzocht.

Waar nodig, en lettende op de reeds genoemde punten, zal Humanitas het initiatief moeten nemen tot algemene organisaties voor maatschappelijk werk, aldus het slotcommuniqué van het congres."

Haarlem, een nieuw tehuis

Het Haarlems Dagblad van 10 november schrijft:

"Vandaag wordt het nieuwe pand van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk Humanitas aan de Verspronckweg 39 in Haarlem officieel in gebruik genomen. De opening ervan geschiedt door de Haarlemse wethouder de heer D.A.J. Spek. De Haarlemse afdeling was tot voor kort gevestigd in de Duvenvoordestraat. De vereniging Humanitas wil thans haar activiteiten meer propagieren dan zij in het verleden heeft gedaan. 'Iedereen is potentieel cliënt van de maatschappelijk werker. In sociale nood zal hij zich tot hem kunnen richten', zo zegt de voorzitter van de Haarlemse afdeling, de heer I. Sluijter.

Het terrein waarop Humanitas zich beweegt is het algemeen maatschappelijk werk, de gezinsverzorging, de bejaardenzorg, jeugdzaken, reclassering en sociaal opbouwwerk."

Deventer, een verkoopactie

Uit het Deventer Dagblad van 13 november:

"De verkooptentoonstelling, die gisteren in de recreatiezaal van bejaardentehuis Humanitas werd gehouden heeft ruim f 3.000 opgebracht.

Een jaar lang zijn de leden van de handwerkelub van het bejaardentehuis bezig geweest met het vervaardigen van allerlei artikelen voor deze bazaar. Zij werden daarbij gesteund door enkele mannelijke bewoners van het tehuis.

Gistermorgen om tien uur gingen de deuren van de recreatiezaal open en vanaf dat moment liepen de bezoekers en kopers af en aan. Het balkon van de zaal was als restaurant ingericht. De meer dan duizend bezoekers konden daar door bejaarden worden bediend."

Assen, een eigen gebouw

De Drentsche en Asser Courant van 7 november meldt:

"Als gemeld, heeft Humanitas, de vereniging die zich beweegt op het terrein van het maatschappelijk werk in de ruimste zin, de beschikking gekregen over een eigen gebouw in Assen. Donderdag opent wethouder S. Kerkhof de nieuwe huisvesting, die onderdak heeft gevonden in een pand aan de Hertenkamp (in één van de voormalige officierswoningen).

Humanitas werkt in Assen sedert september 1965 met beroepskrachten. De laatste twee jaar is Humanitas bijzonder actief geweest. Men heeft nu twee beroepskrachten in dienst en het nieuwe pand aangekocht. De activiteiten worden voorlopig besloten met een grote ledenwerfactie. Het is de laatste tijd duidelijk geworden dat onder een deel van de buitenkerkelijken (42.000 in Assen) een behoefte bestaat aan voorlichting op maatschappelijk terrein, zoals huwelijksproblemen, gezinsmoeilijkheden, jeugdontsporingen en wat dies meer zij.

Nu men de beschikking heeft over een eigen huis, beraadt men zich binnen de kringen van Humanitas op de vraag of er ook iets gedaan kan worden voor de buitenkerkelijke jeugd."

Humanistische Stichting "SOCRATES"

In Amersfoort belegde deze stichting een vakconferentie voor pedagogen op zaterdag 21 oktober, waar prof.dr. L. van Gelder en prof.dr. P. Smits de inleiders waren. De Amersfoortsche Courant van 23 oktober schrijft hierover:

"Tijdens de in Amersfoort gehouden vakconferentie van de humanistische stichting "Socrates", welke voor pedagogen werd gehouden, keerde professor Van Gelder zich scherp tegen het bestaande autoritaire gezag van de school. Hij zei onder meer: "De huidige leraar komt aan de persoonlijke gezagsrelatie niet toe. Door terug te grijpen op zijn gezag, dat hij op grond van zijn functie heeft, neemt hij de leerling als jonge mens niet voldoende ernstig".

Prof. Van Gelder sprak over de grondslag en functie van pedagogisch gezag. Spreker fundeerde dit gezag in de principiële gelijkwaardigheid van opvoeder en kind. De opvoeder is geheel op zichzelf aangewezen, hij kan zich niet verschuilen achter zijn functie als ouder of leraar. Aan de andere kant staat het kind, dat altijd iets wil en op weg is om zich zelf te zijn. Gezag is niet meer dan een deelaspect van de hulp aan het kind om zich zelf te worden. Het tweede hoofdpunt is de noodzaak om vertrouwen te geven en vertrouwd te worden. Tolerantie is het verlengstuk van vertrouwen, een behoedzaam spel waarin samen gedacht en gesproken moet worden en waarin steeds een appel gedaan moet worden op het afwegen van grondwaarden. Dit appelleren geschiedt op talloze niveaus in samenhang met de leeftijden van het kind."

Op zaterdag 11 november werd, eveneens te Amersfoort, een conferentie belegd over het thema: "Mensen begrijpen", waar de sociologen dr. A.J. Wichers en prof.dr. G.A. Kooy het woord voerden. De Nieuwe Rotterdamse Courant gaf (als gewoonlijk) een uitstekend en uitgebreid verslag, waaraan wij ontleen:

"Dr. Wichers betoogde dat de oude moraal inzake huwelijk en seksualiteit een agrarische moraal was. In een armoedige samenleving waren huwelijk en seksualiteit voorbehouden aan degenen die op een stuk grond een menswaardig bestaan konden opbouwen. Het vrijgezellendom in deze samenleving bleek de beste waakhond tegen ieder buitenordelijk element. De priesterklasse gaf haar tegenover hen die het zouden wagen uit de band te springen sancties. Het huwelijk gold in een dergelijke samenleving als onontbindbaar. Nu is deze moraal echter niet meer functioneel, aldus dr. Wichers.

Over de nieuwe opvattingen voerde vervolgens het woord dr. Kooy, gewoon hoogleraar in de sociologie aan de Landbouwhogeschool te Wageningen. De maatschappij heeft zijns inziens de keuze uit drieërlei soorten moraal: de oude onthoudingstheorie, die zelfs de kerken op het ogenblik verlaten, de zg. dubbele moraal, waarbij de mannen veelal meer wordt gegeven dan de vrouw, en een moraal van een grotere toegeeflijkheid.

In de fase van de "orgastische ideologie" die wij nu zouden beleven, is volgens prof. Kooy de opvatting van de dubbele moraal niet langer duldbaar. De subtiele verseksualisering van het even, de verzwakte controle en de sterke beperking van de mogelijkheden tot ethische leerstellingheid, maken het nodig te zoeken naar een nieuwe seksuele moraal, zei prof. Kooy. Een verregaande mate van eerlijkheid bij de opvoeders achtte hij noodzakelijk. De opvoeding moet zijn normen kunnen afleiden uit het feitelijk gedrag van zijn opvoeders, die daarvoor moeten bouwen op wat zij als juist beschouwen, aldus prof. Kooy."

. .

Studentenvereniging op humanistische grondslag
"SOCRATES"

Blijkens een bericht uit het Dagblad Tubantia van 6 november heeft deze vereniging wel pech gehad:

"Of het verband hield met het onderwerp "Onmenselijkheid" werd niet duidelijk, maar twee sprekers, die in het afgelopen week-einde inleidingen zouden houden bij een conferentie ter gelegenheid van het vierde lustrum van de studentenvereniging op humanistische grondslag Socrates, lieten zaterdag en zondag op Drienerlo verstek gaan. De door een vijftigtal studenten bijgewoonde conferentie kreeg zaterdag in plaats van de heer H.J.A. Hofland uit Amsterdam, die zijn hele spreekbeurt bleek te zijn vergeten, een toespraak te horen van de heer W.H.E. van Gelder. Deze als raadsman voor het humanistisch verbond aan de campus verbonden spreker gaf een beschrijving van de Griekse schrijver Kazantsakis. De zaterdag werd besloten met een diner en een feest. Zondag maakte het gezelschap een wandeling over de campus en luisterde naar een uiteenzetting over de THT door campusdecaan prof. Schuyer. In plaats van mevrouw Annemarie Prins, die wegens ziekte niet kon spreken over onmenselijkheid op het toneel werd een forum gehouden over de onmenselijkheid in het algemeen. Met een discussie werd de conferentie besloten."

Op 22 november hebben leden van het Humanistisch Verbond en bestuursleden van Socrates gediscussieerd met hoofdraadsman H. Lips over het geheel van de humanistische geestelijke verzorging in het leger. De Delftsche Courant van 23 november schrijft onder meer:

"Wat verstaat men nu onder humanistische geestelijke verzorging? De bedoeling van de raadslieden is, aldus de heer Lips, om de mensen die bij de strijdkrachten zijn ondergebracht geestelijk bij te staan, indien zij dit wensen. De raadslieden zijn er dus niet om de strijdkrachten te helpen opbouwen, of te propageren en evenmin om actie te voeren ten gunste van het Humanistisch Verbond.

De raadsman zal, als hij voor een groep van dertig en veertig militairen les geeft, moeten uitzoeken waar de belangstelling van de jongens ligt; deze interesse vormt dan het uitgangspunt voor de te houden gesprekken. Pasklare antwoorden kan de raadsman niet verstrekken, doch, volgens de spreker zijn de humanistische idealen van openheid en verdraagzaamheid bij uitstek geschikt om over allerlei onderwerpen onbevangen te spreken (bijv. over de diverse kerkelijke richtingen of de seksualiteit). Door deze confrontatie met argumenten moet de militair tenslotte bepalen: Hoe denk ik er zelf over?

Dit nemen van verantwoordelijkheid is uiteraard dan weer afhankelijk van de grootte van de geestelijke capaciteiten van de betrokkene. De heer Lips gaf voorts zijn mening over gewetensbezwaren tegen de militaire dienst, niet te verwarren met politieke afkeer (bijv. ik wil niet tegen Rusland vechten)."

"Christenen en humanisten zijn het er gelijkelijk grondig over eens dat er een wereld moet komen zonder oorlog. De vraag is slechts: hoe kom je daartoe?

Over de wijze, hoe dat doel te bereiken, lopen de meningen uiteen. Een eenzijdig pacifisme achtte spreker geen oplossing. Op een desbetreffende vraag antwoordde de heer Lips, dat de Ned. regering legaal het recht heeft om per advertentie jeugdige personen aan te trekken voor vier-, zes- of achtjarig militair dienstverband met technische specialisering. Deze wervingscampagne is al vijf jaar aan de gang. Het is dus onjuist deze actie in verband te brengen met huidige jeugdwerkloosheid. De spreker gaf toe, dat deze advertenties, psychologisch gezien, niet al te best in elkaar zitten. Door het aantrekken van vakmensen worden thans beter gefundeerde advertenties opgesteld.

De voorzitter van de Delftse werkgemeenschap, de heer W. Pasveer, vergeleek in zijn slotwoord het Humanistisch Verbond met een landkaart, waarop vele wegen zijn getekend. De kaart duidt aan dat deze wegen zijn te bewandelen, maar dwingt daartoe niet, in tegenstelling met het kompas dat de wandelaar alleen het Noorden wijst."

°
° °

HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING BEJAARDEN

De Schiedammer (het Rotterdamse Parool) van 27 november maakte veel ophef van de officiële opening van het Thurlede-tehuis te Schiedam:

"Met het wegtrekken van de Schiedamse vlag, waarmee hij de metalen naamplaat onthulde die later bij de ingang zal worden geplaatst, heeft burgemeester H. Roelfsema zaterdagmorgen de officiële opening verricht van het nieuwe bejaardentehuis "Thurlede" aan de Nieuwe Damlaan, hoek Burg, Honnerlage Gretelaan, van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden te Schiedam.

'De vlag is in top, want er is vreugde in dit huis', verklaarde de heer B. Drukker, voorzitter Schiedam van de HSHB, die liet uitkomen dat de bouw van "Thurlede" voorspoedig is gegaan en de aflevering maar enkele weken later viel dan gepland. Op 9 maart 1965 sloeg de heer H. Sabel als wethouder de eerste palen en 2½ jaar later, op 15 augustus 1967, zijn de eerste bewoners er in getrokken.

Een van de eerste humanistische bejaardentehuizen in Nederland, kwam mr. M. Knap, voorzitter van de HSHB te Amsterdam verklaren. Hij gaf een historisch overzicht. De sociale verantwoordelijkheid voor de medemens was vroeger vooral een aangelegenheid van de kerken. Later maakte het karakter van "gunst" plaats voor het recht van de bejaarden op verzorging.

Hadden tegen het eind van de vorige eeuw Humanitas en het Humanistisch Verbond reeds "De Dageraad" opgericht, eerst na de oorlog waren, in de toen stormachtige ontwikkeling op het gebied van de bejaardenzorg, de humanistische instellingen in staat de grote achterstand in te halen. Het "A.H. Gerhard-huis" in Amsterdam was het eerste tehuis. Dank zij de medewerking van het gemeentebestuur ("Dat is in lang niet alle gemeenten zo"), kon Schiedam snel volgen. Thans zijn in 34 gemeenten humanistische stichtingen actief; met de bouw van acht tehuizen is begonnen, voor acht worden de plannen gemaakt.

'Onze wens is de verzorging van bejaarden in een eigen humanistisch milieu', verklaarde mr. Knap. Dit kan samengevat in drie punten. De grootst mogelijke waarborgen voor de handhaving van de persoonlijke vrijheid, met een minimum aan belemmeringen. Het bevorderen van de onderlinge verdraagzaamheid en van de onderlinge goede verstandhouding. Maar vooral: het ongedwongen leren in een gemeenschap te leven, zonder enige dwang."

In hetzelfde blad troffen wij ook nog dit bericht aan:

"Het bestuur van de Humanistische Stichting voor de Huisvesting van Bejaarden te Schiedam beraamt de mogelijkheden van de bouw van 30-40 bejaarden-flats voor zelfstandige bewoning, zo mogelijk in de buurt van het bejaarden-centrum Thurlede. Zo heeft voorzitter B. Drukker verklaard tijdens de opening van Thurlede. Aanvankelijk waren in Thurlede zelf achttien flats voor zelfstandige bewoning gepland. Doch de behoefte aan verzorgingsflats bleek zó groot dat dit plan niet is doorgegaan en die achttien

flats gewoon 'in de verzorging' zijn opgenomen. Dit gaf teleurstelling bij vele gegadigden die zich reeds hadden aangemeld. Vandaar nu het plan voor de bejaardenflats bij Thurlede."

Ook in Zaandam woei de vlag in top, waar de Zaanlander van 16 november schreef:

"De vlag woei gisteren triomfantelijk in top boven de veertiende verdieping van het toekomstige verblijf van bejaarden, het moderne en imposante Erasmushuis aan de Twiskeweg in Poelenburg. Aannemer M. de Wit, onderaannemers, ontwerper G.M.G. Bakker, afgevaardigden aan de Humanistische Stichting Huisvesting voor Bejaarden en het personeel, dat aan de bouw heeft meegewerkt, hebben het bereiken van de top gistermiddag met koffie, gebak en een paar films over de groei van het bouwwerk feestelijk gevierd. 'Daar is, in korte tijd, iets groots verricht', zei wethouder D. Metselaar met overtuiging. 'Dat is mede mogelijk geweest door de Vrienden van het Erasmushuis. Het aantal begunstigers, 440, is echter nog voor uitbreiding vatbaar. Laten alle welwillenden zich hiervoor aanmelden bij secretaris J.J. Melessen, Parallelweg 136 te Koog aan de Zaan'."

DE HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID

Op zaterdag 7 oktober werd in het Erasmushuis te Utrecht een bijeenkomst gehouden van de H.W.G., die gewijd was aan het onderwerp "Publiciteit en democratie". Het woord werd gevoerd door prof.dr. J.P. van Praag en mr.dr. H.J. Roethof. Laatstgenoemde zei, volgens het blad "Opinie" van 10 november, onder meer dit:

"Voor ieder, die op grond van zijn gezindheid en zijn daden zekere verantwoordelijkheid in groep of samenleving heeft, wordt zekere leiding of richting verwacht. Ook de journalist behoort zich aan die verantwoordelijkheid niet te onttrekken. Dit is niet alleen een zaak van verbeterde opleiding of zelfs van erecodes, hoe belangrijk ook, het is allereerst een zaak van ethiek. Natuurlijk dient de journalist vrij te zijn. Dat moet voorop blijven staan, maar daarvoor is het noodzakelijk dat er rond het vraagstuk van de verantwoordelijkheid van de journalist in snel toenemende mate belangstelling ontstaat.

In de eerste plaats in journalistieke kring, waar ze gelet op de vele artikelen in het blad 'De Journalist' zeker niet ontbreekt, maar het is ook een taak voor de samenleving. De vraag komt dan op of de overheid de publiciteitsmedia niet zal moeten gaan beschermen tegen commercialiserende invloeden. De fusies en concentraties wijzen er op dat er wat aan de hand is. Als dat zou betekenen dat het commercieel aantrekkelijker wordt een destructieve krant uit te geven dan een constructieve, ontstaat een gevaar voor de democratie. Moeten we dan niet een of andere vorm van subsidie in overweging nemen? Aangezien het in onze op kapitalistische normen afgestemde samenleving heel gewoon is om scheefgegroeide concurrentieverhoudingen door beschermende maatregelen recht te trekken, was de heer Roethof geneigd deze vraag in beginsel bevestigend te beantwoorden, al gaf hij toe dat de uitwerking van het beginsel niet eenvoudig zal zijn. Het gaat echter om de vrijheid van meningsuiting, die ook op dit gebied in onze moderne samenleving op het spel staat."

Prof. Van Praag sloot in zijn inleiding, waarin hij eerst het punt democratie in algemene zin behandelde, bij het betoog van Roethof aan:

"Het tegenwoordig vaak verdedigende 'georganiseerde wantrouwen' is niet de kern maar de ondergang van de democratie. Wil een goede werking van de democratie verzekerd zijn dan is publiciteit een noodzakelijke voorwaarde, omdat in een moderne maar ingewikkelde samenleving de publiciteit kan zorgen voor royale weergave van wat er gebeurt. Maar niet alleen van datgene wat er gebeurt, maar ook van de motieven waarom. Daar ligt een taak, evenals er een taak ligt in omgekeerde richting, nl. de kritische begeleiding bij het gebeuren. Deze zal echter dan eveneens gemotiveerd moeten worden. Voorwaarde is voorts, dat de journalist niet alleen een passieve taak heeft, maar ook een meningsvormende, uitgaande van zijn verantwoordelijkheid. In een maatschappij in omwenteling waarin wij vandaag leven (kernenergie, ruimtevaart,

automatisering, informatieovervloed), zullen de publiciteitsmedia dienen te beschikken over deskundige mensen die zich werkelijk rekenschap geven het algemeen belang te willen dienen. Dat is echter niet gediend met het schenden van vertrouwelijkheid en aantastingen in de particuliere sfeer.

Sprekende over de 'hardheid' van de Amerikaanse journalisten bij interviews, zegt hij, dat het hem opgevallen is dat daar echter tevens sprake is van een grote mate van deskundigheid bij de journalisten. Zij weten waarover zij spreken en dat is voor een journalist een eerste vereiste."

.
..

HUMANISTISCH VORMINGSONDERWIJS

Het Arnhems Dagblad van 10 oktober wist te melden, dat de Rijks-kweekschool voor onderwijzers en onderwijzeressen te Arnhem gestart is met een cursus humanistisch vormingsonderwijs.

"Dit onderwijs is uiteraard slechts facultatief, evenals het godsdienstonderwijs, dat aan genoemde school gegeven wordt. Het initiatief voor het geven van humanistisch vormingsonderwijs aan genoemde school werd genomen door de Arnhemse werkgroep tot voorbereiding van het humanistisch vormingsonderwijs, in nauw overleg met de directeur van de school, de heer P. Lichtenberg. Dit vormingsonderwijs wordt gegeven, vooruitlopend op de bepalingen in de Mammoetwet, die een en ander regelt.

Aangezien deze wet nog niet van kracht is, was in dit geval toestemming van de hoofdinspecteur van het kweekschoolonderwijs nodig. Om roostertechnische redenen werd op de Arnhemse kweekschool gestart onder leerlingen van twee van de drie derde klassen. Hiervan neemt circa 10 pct. aan het humanistisch vormingsonderwijs deel. De Arnhemse werkgroep is voornemens in de toekomst op meerdere scholen soortgelijk vormingsonderwijs in te voeren."

INTERNATIONAAL NIEUWS

Groot Brittannië

De "Humanist Week", die de "British Humanist Association" in oktober organiseerde, was zeer succesvol, en wel in velerlei opzichten. De belangstelling voor de vele bijeenkomsten met talrijke sprekers was groot, soms zelfs overweldigend. Op de slotbijeenkomst in Londen was er niet voldoende plaats voor de meer dan 1.000 belangstellenden, zodat velen teleurgesteld werden. Ook uit het oogpunt van de publiciteit en de organisatie was deze week een succes.

Australië

In verband met de viering van het Internationale Jaar voor de Rechten van de Mens (1968) worden in vele landen verschillende activiteiten ontwikkeld, zowel door nationale comités als door bepaalde groeperingen, waaronder ook diverse humanistische organisaties. De "Humanist Society of Victoria" overweegt deel te nemen aan de studiegroepen die ter gelegenheid van deze viering in deze australische staat zijn ingesteld.

De "Council of Australian Humanist Societies", die in het begin van 1966 door de bij de "International Humanist and Ethical Union" aangesloten organisaties gevormd werd, is steeds beter in staat de belangen van de organisaties in de verschillende staten te coördineren. Inmiddels is ook de "Queensland Rationalist Society" als lid toege laten. Deze groep overweegt zijn naam te veranderen in "Humanist Society of Queensland", daar de politiek van deze groep meer omvat dan alleen het nastreven van rationalistische ideeën.

Amerika

Een eventuele naamsverandering zal ook op het programma staan van het volgende congres van de "American Ethical Union". Degenen die deze naamsverandering voorstellen zijn onder andere van mening dat zonder de vermelding van het woord "humanisme" in de naam de "American Ethical Union" door buitenstaanders niet gezien wordt als een gelijke van de "American Humanist Association", welke laatste in vele wetenschappelijke en populair-wetenschappelijke boeken als de belangrijkste vertegenwoordiger van het internationale humanisme beschouwd wordt.

Tijdens de vergaderingen op 9 en 10 juli te Utrecht gehouden door leden van het IHEU-bestuur (het z.g. executive committee) werden enkele belangrijke zaken besproken, zoals de toetreding tot lid van de IHEU van enige nieuwe organisaties. Het betrof hier de "Asociación Humanista Argentina" (50 leden), het "Institut de l'Homme" (110 leden) uit Frankrijk en de "Associazione per la Liberté Religiosa" uit Italië (200 leden). Voorts werd bekend gemaakt dat er in 1968 twee congressen zullen plaatsvinden, n.l. in Hannover en in New Delhi; in 1970 zal er een congres gehouden worden in Boston.

Nieuwe projecten

Afgezien van besprekingen over het Biharproject, waaraan hard gewerkt wordt, werden de mogelijkheden tot het vormen van een Humanistisch Centrum in Nigeria en de stichting van een Arabisch-Israëlische school in Israël onder de loupe genomen. Wat dit laatste betreft: verleden jaar zocht de IHEU contact met de "Israeli Humanist Movement", welke beweging de IHEU echter te verstaan gaf eerst zijn "bestaansrecht" als mogelijk lid van de IHEU te willen bewijzen door middel van de uitvoering van een project. Gedacht werd aan een school waar Israëlische en Arabische kinderen tezamen les konden krijgen. Het ziet er naar uit dat van Nederland uit geld gezonden zal worden om de start van dit project mogelijk te maken.

Engeland

In oktober werd in Engeland een "Humanistische week" georganiseerd, met een groots programma wat Londen en omstreken betrof en plaatselijke bijeenkomsten in de diverse gemeenschappen, waar bekende humanisten het woord voerden.

Duitsland

De Bund Freireligiöser Gemeinden Deutschlands hield haar tweejaarlijks congres in Bonn in de maand oktober, waar de heer W. Koppenberg namens de IHEU als vertegenwoordiger bij aanwezig was.

(uit International
Humanism).

VAN ALLE KANTEN

Artiestenparade

De directeur van het bejaardencentrum "Humanitas" van Deventer heeft al meermalen blijk gegeven van een bijzonder actieve wijze van werken en het betrekken van de bejaarden bij allerlei werkzaamheden, die er op gericht zijn het leven in een bejaardencentrum zo aangenaam mogelijk te maken. Nu heeft hij een "artiestenparade" op zijn programma staan en het Deventer Dagblad van 1 november vertelt er over:

"Het is zijn bedoeling een gezelschap samen te stellen uit amateurartiesten, dat dan avondvullende programma's zou kunnen verzorgen voor "Humanitas", De Verenigde Gestichten, Ludgerus, Huize Park Brabant, Huize Corel, Huize Salland en de verpleeginrichting te Almen. Bovendien zal worden getracht enige avonden te organiseren voor zelfstandig wonende bejaarden in Deventer. De opzet voor de artiestenparade is vrij eenvoudig: er wordt een beroep gedaan op alle amateur-artiesten in Deventer en omstreken, om hun belangeloze medewerking te verlenen. Het uiteindelijk te formeren gezelschap moet een zo breed mogelijke basis hebben, zodat alle amateurs die mee willen doen zich kunnen aanmelden. Er wordt bijvoorbeeld gedacht aan amateurmusici, vocalisten en voordrachtskunstenaars maar ook aan goochelaars, imitators, sneltekenaars en ga maar door. Natuurlijk zal het programma een geheel moeten vormen. Daarom kunnen ook presentators en conferenciers zich aanmelden.

Afhankelijk van het aantal aanmeldingen worden dan een of meer auditieavonden georganiseerd, ook zodanig samengesteld dat het geheel een aantrekkelijk showprogramma wordt, waarop de gegadigden zich met hun nummer kunnen presenteren. De prestaties worden op die avonden beoordeeld door een jury die is samengesteld uit bewoners en directie van de bejaardentehuizen en vertegenwoordigers van Het Vrije Volk, de Deventer Post, de Gemeentelijke Voorlichtingsdienst en het Deventer Dagblad. Deze jury stelt uiteindelijk de definitieve vorm van het te formeren gezelschap vast."

Te veel

Vrij Nederland publiceerde onlangs een lijvig artikel over majoor Uijden, die in zijn promotiekansen bij het leger geremd wordt, omdat de legerleiding er onder andere bezwaar tegen zou hebben, dat deze majoor actief lid is van de P.v.d.A. Ook de Volkskrant van 3 november fronst hierover de wenkbrauwen en citeert:

"Uijen is niet alleen lid van de P.v.d.A., maar ook sympathisant van Tien over Rood, ook lid van de militaire commissie van de P.v.d.A. sinds 1962, kernlid van de N.V.S.H., lid van het Humanistisch Verbond, kernlid van de Europese Beweging, vrijmetselaar (al heel vroeg door de katholieke kerk geëxcommuniceerd) uit een familie van orthodoxe, maar politiek zeer radicale mensen - grootvader Kamerlid en burgemeester, oom Kamerlid en nu wethouder in Eindhoven. Een levendige geest dus, majoor Uijen, iets te levendig gebleken voor het militaire apparaat."

Raadsman voor Meppel-Steenwijk

De Oprechte Steenwijker Courant meldt op 6 november dat de gemeenschap Meppel-Steenwijk van het Humanistisch Verbond een geestelijk raadsman heeft benoemd: "de raadsman is er voor, de ander bij te staan in het doordenken, spreken en luisteren", schrijft het blad, dat op de taak van deze raadsman ook nog wat uitvoeriger in gaat; wij citeren hieruit:

"Het modern humanisme kent drie grondbeginselen die aandacht vragen, zo schrijft het bestuur.

Ondanks onvolkomenheden kan de mens, door een zo breed mogelijke ontplooiing van zijn vermogens, tot een echt menselijk leven geraken mits hij zich rekenschap geeft van denken en doen. Hierbij rekening houdende met nieuwe ervaringen van anderen en van hemzelf. De vrijheid van denken neemt in het humanisme een centrale plaats in.

Het tweede grondbeginsel roept op tot verantwoordelijkheid voor de ander en voor de wereld. Een zinvol leven ligt besloten in de erkenning van de lotsverbondenheid.

Als derde punt is te noemen de vrijheid en de gerechtigheid in de samenleving; tot uitdrukking gebracht in de opvattingen omtrent de gelijkheid der geslachten, klassen, naties en rassen, als eis voor een menswaardig leven.

Door zich in vrijheid te ontplooien, in samenhang met de ander en de wereld, en gericht op humanisering van de samenleving, komt de humanist tot een leven dat de moeite waard is."

Een predikant over humanistisch vormingsonderwijs

In de rubriek "Lezers schrijven" uit de Arnhemsche Courant van 14 oktober lazen wij onderstaande brief van de predikant voor de vrijzinnig hervormden, de heer W.C.F. Metz:

"Het humanisme is een geestelijke beweging met een eigen kracht, die diep in onze cultuur is geworteld. Het heeft het niet nodig, in een gunstig daglicht te worden gesteld ten koste van het godsdienstonderwijs. Ook is het niet aardig, het te beschrijven als een beweging die tegen windmolens vecht: traditioneel godsdienstonderwijs, dat pasklare antwoorden zou verschaffen, wordt althans aan de Arnhemse Rijksskweekschool niet gevonden.

De leerkracht, die het humanistisch vormingsonderwijs geeft, mag geacht worden een eigen taak te hebben. Het is daarom niet juist hem voor te stellen als iemand, die zijn werk moet vinden in het verbeteren van de godsdienstleraren. Zulk een voorstelling is een caricatuur.

Ook mag hem niet de onbescheidenheid worden toegedicht, dat hij over veel meer informatie zou menen te beschikken dan verschaft wordt door het theologisch hoger onderwijs, dat juist ten aanzien van de kennis, van het inzicht in en het begrip voor de verschillende godsdiensten kan bogen op een roemrijke traditie van nauwgezetheid en objectiviteit.

Het humanistisch vormingsonderwijs zou een waardiger introductie hebben verdiend."

Samenwerking humanisten

Het Rotterdamsch Nieuwsblad van 8 november vertelt over nauwere samenwerking tussen enkele gemeenschappen rond Vlaardingen:

"Bij het begin van het nieuwe winterseizoen heeft het bestuur van het Humanistisch Verbond in Vlaardingen een samenwerking tot stand gebracht met de gemeenschappen van het verbond in de omliggende gemeenten. Met Maassluis gaat die samenwerking zelfs zo ver, dat gewerkt wordt aan de oprichting van een nieuwe gemeenschap Vlaardingen-Maassluis. Deze gemeenschap zal komende winter al actief zijn, maar de definitieve positie binnen het landelijk verbond zal door een ledenvergadering bevestigd moeten worden, zodra het succes is gebleken. Het secretariaat blijft gevestigd bij mevrouw N. Westerhof-Lemmens, die al secretaresse was van de Vlaardingse gemeenschap.

Er is ook gestreefd naar een hechtere samenwerking met de gemeenschap Schiedam. Zo zullen er deze winter, behalve de eigen bijeenkomsten, ook gezamenlijke dingen op touw worden gezet."

Ook Vlaanderen heeft last van moraal en sex

Deze titel is niet van ons, maar van De Volkskrant van 3 november; nadat het blad uitvoerig had uiteengezet hoeveel congressen, publicaties, uitzendingen en discussies er de laatste tijd over seksualiteit vallen waar te nemen, meent de krant, dat ook in België, met name in Vlaanderen, dit onderwerp de gemoederen bezig houdt. Het blad bespreekt een bijeenkomst, waarvan het onderwerp luidde: "de voorbereiding van de jonge mens gericht op gezin en maatschappij van de toekomst", een verhullende titel zegt de Volkskrant, die in zijn bespreking van de bijeenkomst onder meer schrijft:

"Vele Nederlanders weten van het seksuele leven van de Belgen niet meer dan dat er een menigte aardige kroegen is. Dat kan anders worden na de sterke stellingen die prof.dr. J. Kruithof, docent in de ethiek aan de Gentse universiteit, donderdagmiddag betrok. Hij kwam aan bod na een zeer verzorgde beschouwing van de Groningse theologie-hoogleraar prof.dr. P.J. Roscam Abbing. Professor Kruithof is een kenner van Hegel; hij speelt een grote rol in het Belgische Humanistische Verbond, wat even opvalt omdat voor de moraal in België altijd wel een dominicaan, in elk geval een geestelijke, verantwoordelijk wordt gesteld. Hij nam deel aan het omstreden teevee-programma, maar acht zich niet aan de deining schuldig, omdat die vooral ontstond doordat men ontdekte dat er méérdere katholieke visies inzake seksuele moraal blijken te zijn. Deze humanistische, en de ethiek zeer toegedane hoogleraar had belangwekkende zaken op zijn hart. Hij zei: er is een twist in deze samenleving. We zijn het niet eens over zaken als geboortenregeling, voorechtelijk geslachtsverkeer, homoseksualiteit, echtscheiding, prostitutie en seksuele techniek. In achtereenvolgende fasen zijn er mensen die seksualiteit alleen zinvol vinden in een liefdesrelatie, maar een liefdesrelatie alleen goed in het kader van een huwelijk, en een huwelijk alleen van betekenis als er kinderen zijn. Alleen de eerste stelling blijkt in nagenoeg alle discussies hard genoeg om de aanvallen af te slaan.

Maar nu, is het nodig dat we in een samenleving over deze dingen gelijk denken? Dat is op zich niet het geval, vindt professor Kruithof, maar het is wel de moeite waard om naar eensgezindheid te streven. En wel om een bijzondere reden: mensen hebben groter en fundamenteeler problemen dan seksuele, en als zij daarover eenstemmig denken dan kan dat bijdragen tot een concentratie op de werkelijk belangrijke vraagstukken."

Propria Cures

Opnieuw een wat duister verhaal uit Propria Cures (zie ons vorig nummer), ditmaal uit het blad van 21 oktober:

"Mijn hartelijke dank aan de lezers die mij schreven over hun ervaringen met onze humanistische medemens. Ik heb hun opmerkingen (een heidense leer, volksbedrog, complot tegen de Heer) en suggesties (hang ze op, castreren, geef ze aan mij) doorgegeven aan de daarvoor geëigende instanties. Enkele van de mij toegezonden casestories waren voor mij aanleiding om contact op te nemen met de politie. Deze schijnt echter machteloos te staan tegenover de gemelde uitspattingen, zolang ze zich in de privé-sfeer afspelen. De zakenman die de gewoonte heeft hevig aan zijn secretaresses te sleutelen, kan echter binnenkort rekenen op ambtelijk bezoek.

We moeten natuurlijk oppassen niet de conclusie te trekken dat de humanisten als volksdeel veel slechter zijn dan de andere. De gevallen van verkrachting, poging tot doodslag, ontrouw, diefstal enz. die mij gemeld werden kunnen best op zichzelf staande gevallen zijn. Ik bedoel dit: niet het humanist-zijn van de betrokkene maar eerder zijn specifieke karakter-structuur, kan de determinerende variabele blijken te zijn bij de verklaring van zijn onmaatschappelijk gedrag.

Ik zou wel geïnteresseerd zijn in statistieken waarin per bevolkingsgroep (Katholieken, Protestanten, Humanisten, Nihilisten) staat aangegeven hoe vaak zij zich misdragen.

Uit het mij nutter beschikking staande materiaal, kan ik niet de conclusie trekken dat de Humanisten als groep zich slechter gedragen dan de andere. Wel vind ik het alarmerend genoeg om nog wat dieper in dit vraagstuk te duiken."

Samenwerking in Goes

Het Dagblad De Stem van 21 oktober berichtte over een forum over zending, missie en ontwikkelingshulp, in De Veste te Goes gehouden, waar de partners gevonden werden in de kringen van humanisten, hervormden, gereformeerden en rooms-katholieken:

"Aan deze besluiten ging een geanimeerde forumbijeenkomst vooraf, die werd voorgezeten door de journalist J. Hüsken. Het forum werd georganiseerd door de Goese Oecumenische groep en het Humanistisch Verbond. In tien minuten-speeches werden de standpunten over zending, missie en ontwikkelingshulp uiteengezet door ds. E. Jansen, gereformeerd predikant, V. Schoenmakers, kapelaante Goes, A. van Hinte, voorzitter Humanistisch Verbond, en mej. dra. A. Bonebakker,

lid zendingscommissie Nederlands-Hervormde kerk.

Al tijdens de inleidingen bleek dat men over ontwikkelingshulp ook principieel tot een gezamenlijk standpunt zou kunnen komen. In grote meerderheid vond de vergadering, dat dit zou moeten resulteren in praktische samenwerking. Het grootste deel van de aanwezigen plaatste zijn handtekening om aan te geven dat men hieraan daadwerkelijk wil meedoen. Er zal een comité worden samengesteld om de mogelijkheden nader te onderzoeken. Men denkt daarbij eerder aan een bredere dan een zuiver plaatselijke opzet."

Oprichting gemeenschap Purmerend

De Nieuwe Noordhollandse Courant van 18 oktober brengt verslag uit van de wijze waarop prof.dr. J.P. van Praag zijn steentje bijdroeg tot de oprichting van de gemeenschap Purmerend: "Humanisme"

"Humanisme geeft geen antwoord op de vraag "wat is het doel van de mens op aarde", zoals de catechismus. Het humanisme stelt een andere vraag.

Is een wijze van leven mogelijk die de zin ervan in zichzelf draagt? Hierop is geen pasklaar antwoord mogelijk. Iedereen moet dat voor zichzelf nagaan". Aldus sprak maandagavond prof.dr. J. P. van Praag, landelijk voorzitter van het Humanistisch Verbond bij gelegenheid van de oprichting van de Gemeenschap Purmerend van het Humanistisch Verbond. De hiertoe belegde feestelijke bijeenkomst werd gehouden in het bovenzaaltje van "Bellevue".

Na de toespraak van prof. Van Praag werd een receptie gehouden waar de nieuwe Gemeenschap gelukwensen werden toegesproken. Als taak van het humanisme noemde prof. Van Praag niet in de eerste plaats het ontmaskeren maar veel belangrijker dan ontmaskeren het onthullen waar zichtbaar wordt het menswaardige, het leefbare van het bestaan: in een onmenselijke wereld een teken stellen van menselijk leven.

De voorzitter van de nieuw opgerichte Gemeenschap, de heer J. van Es, sprak een dankwoord tot prof. Van Praag. Hij hoopte op een goede groei van het ledental, dat momenteel 35 bedraagt, zodat de Gemeenschap ook een aantak taken kan aanpakken.

Gelukwensen werden hierna gesproken door de heer Koeman namens het gewestbestuur, de heer Veuger namens Gemeenschap Zaanstreek en de heer Breek namens Gemeenschap Amsterdam-Noord. Van de plaatselijke kerkgenootschappen en corporaties waren berichten van verhindering binnengekomen; alleen de doopsgezinde gemeente van Purmerend was persoonlijk vertegenwoordigd."

Dom en onbehoorlijk

Het weekblad Ariadne van 3 november voor "reclame + marketing" is heel, heel boos geworden op prof. Libbe van der Wal, die tijdens zijn radio-uitzending: "En wat zegt een humanist daarvan?" op de hem zo eigen wijze badinerende woorden heeft gesproken over reclame, waarbij het ons opviel, dat er een groot zanger aan prof. Van der Wal verloren schijnt te zijn gegaan! Het blad zette er als titel boven: "dom en onbehoorlijk". De hoofdredacteur schrijft onder meer: "des heren Van der Wals domme woorden worden overtroffen door zijn onbehoorlijkheid. Een

onbehoorlijkheid, die naar onze mening van strafbaar beledigende aard is. De heer Van der Wal trekt immers een rechte lijn van de NSB via de Rode boekjes naar de Nederlandse televisiereclame. Hij legt daarbij het verband van de op onnozelheid speculerende krachten, die willens en wetens de individualiteit onderdrukken en de menselijke waardigheid aantasten. Uitmondend de reclame een gevaar voor de geestelijke volksgezondheid te noemen".

En verder: "zijn wijsheden over de functie van de reclame staan op het niveau van de wachtkamerfilosofie. Beschamend en ergerlijk. Zijn gelijkschakeling van reclame en fascisme is een schande, die ten minste moet resulteren in een openlijk excuus aan de reclame en een rechterlijke uitspraak inzake belediging waard is".

Libbe van der Wal op de brandstapel?

Bij dit bericht sluit niet onaardig aan, hetgeen een briefschrijfster aan de Nieuwe Rotterdamse Courant van 14 november toevertrouwde:

"Een eresaluut voor ds. G. Taverne, die in uw mening van 13 november zijn optreden in de Grote kerk in Den Haag heeft uiteengezet. Het is duidelijk dat je als je geestelijk wat in je mars hebt, in de theologie gaat studeren. Als je te stom bent om de Bijbel te begrijpen doe je het met Homerus en studeer je oude talen. Ben je te stom voor Homerus dan word je bêta (een dialectale vorm voor bête) en doe je scheikunde of juristerij of zoiets. En ben je helemaal te stom dan doe je m.m.s. of h.b.s. en kun je ten slotte nog een heleboel geld verdienen. Met gewoon lagere school kun je nog best een Verolme worden. Dat is dus allemaal mooi geregeld en iedereen komt terecht waar hij hoort.

Maar nu eens afgezien van wat je in je mars hebt. Als je gewoon gaat menen wat je zegt, waar kom je dan terecht? Die arme ds. Taverne houdt zich heel gewoon aan wat er in de spelregels van de hervormde kerk staat, dus spreekt het vanzelf dat hij een poging doet de afgoderij uit het huis Godste verdrijven. Als de rooms-katholieken zich aan hun spelregels houden spreekt het net zo vanzelf dat ze die ds. Taverne grijpen en hem naar de brandstapel brengen.

Ik ben maar een eenvoudig oud vrouwtje. Kan de verlichte N.R.C. mij helpen de weg te wijzen? Ik sta klaar met mijn takkenbosje, maar wie moet ik verbranden, ds. Taverne, pater Ben Hemelzoet of gewoon Libbe van der Wal?

Sancta simplicitas, alias"

en dan volgt de naam van de inzender.

Sinterklaas en Erasmus

Het Rotterdamsch Nieuwsblad had op 15 november dit fraaie rijmpje:

"Sinterklaas gearriveerd per Spidoboot Erasmus:

De Erasmus kwam ons weer verblijden

En bracht Sinterklaasje langs zijde

Zo kan (wat u niet wist)

Ook een groot humanist

'n Katholiek in de thuishaven leiden."

Pastorale raad

Blijkens een bericht uit de Volkskrant van 27 november werden zes vertegenwoordigers van reformatorische kerken in het bisdom Den Bosch en een vertegenwoordiger van het Humanistisch Verbond uitgenodigd door Mgr. Bluyssen om als waarnemer en gesprekspartner deel te nemen aan het werk van de diocesane pastorale raad.

"Hun taak en aandeel zullen met de vertegenwoordigers zelf in onderling overleg worden overeengekomen.

Namens de Hervormde Kerk is vertegenwoordiger ds. N.K. van den Akker, namens de gereformeerde kerken ds. J. Bloemkolk, namens de evangelisch-Lutherse kerk mevr.ds. M. Mostert-Schendelaar, namens de doopsgezinde broederschap ir. E. Greve, namens de remonstrantse broederschap ir. J. Bouman en namens het Humanistisch Verbond de heer S. van de Belt te Eindhoven."

Ontmoetingsdagen Geerlingshof

In het Limburgs Dagblad van 17 november lezen wij:

"Vrijdag 22 december tot en met eerste Kerstdag houdt de Volkshogeschool "Geerlingshof" uit Valkenburg-Houthem een aantal ontmoetingsdagen, met als algemeen thema "Wat denkt u van de Christus en zijn christenen?" Dit thema zal door diverse ervaren sprekers tijdens een reeks lezingen belicht worden vanuit humanistisch, boeddhistisch, mohammedaans, joods en christelijk standpunt. Naast deze conferenties biedt het programma ruimschoots de gelegenheid voor eigen creatieve ontwikkeling van de deelnemers."

Discussie geloof en humanisme

Volgens de Zaanlander van 16 november heeft er in Zaandam een voor iedereen toegankelijke discussieavond plaats gevonden, onder leiding van een forum samengesteld uit de kapelaan K. Tromp en de humanist P. Jansen.

Het ging hierbij om de vragen: 'Hoe denkt een gelovige over een humanist?' en 'Hoe denkt een humanist over een gelovige?'. "